

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
73-150 Łobez, ul. Niepodległości 13
telefon 91 3975082 telefon/fax 91 3976276
e-mail mgopslobez@op.pl

Sprawozdanie z działalności
Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łobzie za 2021

WSTĘP

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS) w Łobzie obejmuje swym działaniem miasto i gminę liczącą łącznie 12.741 mieszkańców (3.435 osób na terenach wiejskich i 9.306 w Łobzie).

Łobez jest miastem, w którym Ośrodek Pomocy Społecznej ma szczególne znaczenie oraz wiele zadań do spełnienia. Na terenie miasta i gminy nadal istnieje problem bezrobocia. Nadal zauważalne jest starzenie się naszego społeczeństwa, co przekłada się na organizowanie wzmożonej opieki nad osobami starszymi. Pojawiające się problemy społeczne wymagają interwencji pracowników Ośrodka. Powoduje to, że działania podejmowane muszą być różnorodne, efektywne oraz obejmują swoim zakresem coraz bardziej zróżnicowaną grupę odbiorców.

Z upływem lat znacznie rozszerzył się zakres zadań realizowanych przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Przez wiele lat pracownicy zajmowali się świadczeniem pomocy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W związku z przemianami demograficznymi, ekonomicznymi doszło do zmiany znaczenia świadczonej pomocy. Obecnie katalog udzielanych świadczeń przez pracowników Ośrodka jest bardzo zróżnicowany. W poprzednich latach głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej było przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych u rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, życiowej, rodzinnej, zdrowotnej ubiegających się o różnego rodzaju pomoc państwa w celu przezwyciężenia tej sytuacji. Od pewnego czasu zmieniła się rola pracownika socjalnego, bo zmieniła się kategoria problemów występujących w rodzinach. Podkreślić trzeba ich wielowymiarowość. Na podstawie wywiadów oraz zgromadzonych dokumentów wydawane są decyzje administracyjne o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy finansowej lub w naturze w formie zasiłków stałych, celowych, okresowych, wyżywienia dzieci i młodzieży w przedszkolach, szkołach, internatach. Ponadto wydawane są decyzje administracyjne w sprawie usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych oraz decyzje kierujące oraz o odpłatności za pobyt mieszkańców naszej gminy w domach pomocy społecznej. Pracownicy Ośrodka przeprowadzają wywiady z osobami, które uczęszczają na zajęcia do Środowiskowego Domu Samopomocy. W zakresie wykonywanych zadań pracownicy zajmują się także osobami wymagającymi objęciem ubezpieczeniem zdrowotnym ze środków publicznych, a także udzielaniem schronienia dla osób bezdomnych. W 2021 r. realizowaliśmy zadania wynikające z programu „Opieka 75 +”, z którego mogli skorzystać Seniorzy naszej gminy. W Centrum Rehabilitacji osoby wymagające rehabilitacji mogą uzyskać wsparcie świadczone przez wykwalifikowaną kadrę. Realizujemy zadania z zakresu dodatków mieszkaniowych i energetycznych. Pracownicy Ośrodka wykonują zadania związane z wypłatą świadczeń rodzinnych z dodatkami, świadczeń wychowawczych oraz jednorazowych świadczeń, obsługą funduszu alimentacyjnego. Ośrodek ma w swoich strukturach również dwie placówki wsparcia dziennego, które zlokalizowane są przy szkołach podstawowych. Prowadzona jest tam praca z dziećmi. Realizowane jest również wydawanie zaświadczeń dla osób starających się o wsparcie z programu „Czyste powietrze”. Pracownicy Ośrodka zajmują się również obsługą osób skierowanych do prac społecznie użytecznych, co wiąże się ze ścisłą

współpracą z Powiatowym Urzędem Pracy i Sołtysami. W naszej Gminie powołany jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który ma za zadanie diagnozowanie zjawiska przemocy. Obsługą Zespołu oraz nadzór nad prowadzonymi grupami roboczymi w związku z niebieskimi kartami spoczywa na pracownikach Ośrodka. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się realizacją programu „Senior+”. W ramach tego programu powstał Klub Seniora Łobeziaczy „Senior+”, który swoją siedzibę ma w budynku Domu Kultury w sali na parterze. Organizowane są różne zajęcia oraz spotkania dla Seniorów. W ramach realizowanych zadań Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z wieloma stowarzyszeniami m.in. Stowarzyszeniem Emerytów, Rencistów i Niepełnosprawnych „Aktywni”, Związkiem Emerytów i Rencistów w Łobzie, Stowarzyszeniem DIOGENES w Rynowie, Stowarzyszeniem Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Łagiewnikach, Stowarzyszeniem „Jesień” z siedzibą w Nowym Jasieńcu, gdzie świadczona jest pomoc dla osób z niepełnosprawnością, Stowarzyszeniem Monar- Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Rożnowicach, Zachodniopomorską Wojewódzką Komendą OHP- Ośrodkiem Szkolenia i Wychowania w Łobzie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie, Centrami Integracji Społecznej „Od Nowa” i „Pasja”, Caritasem Archidiecezji Szczecińsko Kamieńskiej, Komendą Powiatową Policji w Łobzie, pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi przy Sądzie Rejonowym w Łobzie, TKKF „Błyskawica”, HDK w Łobzie, Stowarzyszeniem „Kropla Życia”. Od kilku lat realizowane są na podstawie Porozumienia z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, dwa zadania wynikające z Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020 pn. Region dla Rodziny-Zachodniopomorska Karta Seniora i Zachodniopomorska Karta Rodziny. W Ośrodku przyjmujemy również wnioski na przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Tak, więc wachlarz świadczonej pomocy i zakres działania Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie jest bardzo szeroki.

CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁOBZIE

1. Zakres realizowanych zadań

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie jest jednostką budżetową Gminy Łobez i działa na podstawie:

- uchwały Nr XII/69/90 Rady Narodowej w Łobzie z dnia 18.02.1990 r. o powołaniu Ośrodka,
- uchwały Nr VIII/55/2019 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie,
- Uchwały Nr XXXIII/225/2021 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 13 stycznia 2021 r. zmieniającej uchwałę Nr VIII/55/2019 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie.

Ośrodek został powołany w celu realizacji zadań pomocy społecznej, które stanowią podstawowy trzon jego działalności. Głównym celem działań podejmowanych przez Ośrodek

jest udzielanie osobom i rodzinom różnych form wsparcia, umożliwiających przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia i możliwości.

W 2021 roku oprócz szeroko rozumianych zadań pomocy społecznej określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Ośrodek realizował zadania wynikające w szczególności z:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - prawo energetyczne,
- ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej, zawodowej osób niepełnosprawnych,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

2. Struktura organizacyjna M-G OPS w Łobzie

W związku z zadaniami, które realizuje Ośrodek Rada Miejska w Łobzie Uchwałą Nr VIII/55/19 z dnia 30 kwietnia 2019 r. uchwaliła statut, a uchwałą Nr XXXIII/225/2021 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 13 stycznia 2021 r., zmiany do statutu, w których to dokumentach zatwierdzono cele i zadania oraz organizację Ośrodka. W ramach prowadzonej działalności w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łobzie działają następujące komórki organizacyjne :

Lp.	Stanowisko	Liczba osób
1.	Dyrektor M-GOPS	1
2.	Z-ca Dyrektora M-GOPS	1
3.	Księgowość	5

4.	Sekcja Diagnostyczna	7
5.	Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego	7
6.	Sekcja Usług Opiekuńczych i Rehabilitacji	13
7.	Pracownicy realizacji	2
8.	Asystenci rodziny	1
9.	Wychowawcy w Placówkach Wsparcia Dziennego	2
10.	Pracownik ds. osobowych	2
11.	Pracownik ds. dodatków mieszkaniowych	1
12.	Informatyk	1
13.	Sprzątaczką	1
	ŁĄCZNIE	44

3. Pomoc społeczna

Od 1 maja 2004 r. obowiązuje ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która uregulowała poziom zabezpieczenia potrzeb w rodzinach wykazujących dysfunkcje. Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej ustalono, że od 1 października 2018 r. kwoty kryterium dochodowego wynoszą:

- 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej,
- 528 zł dla osoby w rodzinie,
- 308 zł – kwota z 1 ha przeliczeniowego.

W lipcu 2021 r. Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Od 1 stycznia 2022 r. określono kwoty kryterium dochodowego w następujący sposób:

- 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej,
- 600 zł dla osoby w rodzinie,
- 345 zł – kwota z 1 ha przeliczeniowego.

Kryteria dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań progu interwencji socjalnej. Badania progu interwencji socjalnej dokonuje Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Liczba klientów pomocy społecznej

W 2021 roku z różnych form pomocy, także i pracy socjalnej Ośrodka, skorzystało łącznie 489 rodzin. Z pomocy w formie zasiłków oraz posiłków skorzystało 319 rodzin, w tym z terenów wiejskich 144 rodziny. Z pomocy w formie rehabilitacji i usług opiekuńczych skorzystało 121 osób.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom, których dochód nie

przekraczał w 2021 roku :

- 1) 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej (osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe),
- 2) 528 zł dla osoby w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej m.in.: ubóstwa, bezrobocia, alkoholizmu lub narkomani, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej.

Podstawowymi przyczynami, z powodu których udzielana jest pomoc społeczna na terenie gminy Łobez są:

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba osób samotnie gospodarujących/rodzin w 2021 roku		
		Ogółem	Miasto	wieś
1.	Ubóstwo	154	93	61
2.	Bezrobocie	105	59	46
3.	Niepełnosprawność	106	73	33
4.	Długotrwała lub ciężka choroba	180	136	44
5.	Alkoholizm	44	27	17
6.	Samotne wychowywanie dzieci	22	18	4
7.	Wielodzietność	6	2	4
8.	Sieroctwo	0	0	0
9.	Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	9	7	2
10.	Powrót z zakładu karnego	4	1	3
11.	Przemoc w rodzinie	0	0	0
12.	Bezdomność	16	10	6
13.	Narkomania	3	2	1
14.	Zdarzenia losowe i sytuacja kryzysowa	4	2	2
15.	Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

W 2021 roku Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie wydał:

- z pomocy społecznej: 1063 decyzji administracyjnych, w tym 16 decyzji odmownych,
- ze świadczeń rodzinnych: 1109 decyzji, w tym 80 decyzji odmownych,

- ze świadczeń wychowawczych: 37 decyzji, 1380 informacji w sprawie świadczenia wychowawczego,
- z funduszu alimentacyjnego: 198 decyzji, w tym 1 decyzja odmowa,
- 27 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego „Program czyste powietrze”
- z dodatków mieszkaniowych: 204 decyzji, w tym 7 decyzji odmownych,
- z dodatków energetycznych: 53 decyzje,
- 167 zaświadczeń,
- 25 skierowania do Caritasu,
- 18 skierowań do CIS,

W 2021 r. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie ponownie był organizatorem prac społecznie użytecznych dla bezrobotnych mieszkańców Gminy Łobez. Praca wykonywana była w wymiarze 40 godzin miesięcznie. Prace społecznie użyteczne organizowane były w okresie marzec - listopad. Porozumienie między Gminą, a Powiatem zostało podpisane na organizację prac dla 27 osób. W trakcie realizacji porozumienia osoby rezygnowały z pracy, albo ją porzuciły. Prace społecznie użyteczne wykonywane były na terenach sołectw.

Usługi opiekuńcze i rehabilitacyjne

Zadania Sekcji Usług Opiekuńczych i Rehabilitacji działającej w strukturach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie realizowało 11 opiekunek i 2 techników fizjoterapeutów. Usługi opiekuńcze skierowane są do osób starszych, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Na terenach wiejskich pomoc osobom starszym świadczona jest w ramach umów zlecenia przez mieszkańców danej wsi.

Usługi opiekuńcze świadczone są w domu chorego w zakresie czynności pielęgnacyjnych i gospodarczych. Czas pracy opiekunek w środowisku chorego zależy od jego stanu zdrowia oraz czynności, jakie należy wykonać przy podopiecznym. Potrzeby osób wymagających wsparcia diagnozowane są w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego. Zasady odpłatności za usługi reguluje Uchwała NR VII/122/2019 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. W trakcie roku została uchwalona przez Radę Miejską w Łobzie Uchwała NR XXX/202/2020 z dnia 23.10.2020 r. zmieniająca w/w akt. Został wprowadzony zapis pozwalający na bezpłatne korzystanie z usług dla osób, które w dniu przyznawania usług ukończyły 100 lat.

Dobrze zorganizowana pomoc w domu osoby wymagającej wsparcia zapobiega pogłębianiu się stanu chorobowego i trudności życiowych, co umożliwia pozostanie danej osoby w miejscu zamieszkania. Nie zachodzi wtedy potrzeba umieszczenia tej osoby w domu pomocy społecznej.

Pracownicy Sekcji Usług Opiekuńczych i Rehabilitacji w 2021 r. objęli pomocą usługową 121 osób, w tym:

- usługi opiekuńcze na terenie wsi 8 osób,
- usługi specjalistyczne 3 osób,

- usługi opiekuńcze 38 osób,
- rehabilitacja 72 osoby.

W ramach programu „Opieka 75+” ze wsparcia w ramach usług opiekuńczych i specjalistycznych skorzystała 1 osoba, która zakwalifikowała się do objęcia jej wsparciem w ramach tego programu. Założeniem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej.

Działalność Centrum Rehabilitacji nastawiona jest szczególnie na rehabilitację dzieci i młodzieży z różnymi dysfunkcjami organizmu. Osoby dorosłe wymagające rehabilitacji również mogą skorzystać z tego rodzaju usług. Usługi rehabilitacyjne świadczone są również w domu podopiecznego jeżeli wymaga tego jego stan zdrowia.

Ilości osób korzystających ze wsparcia w ramach rehabilitacji utrzymuje się na podobnym poziomie, jak w zeszłym roku.

Usługi rehabilitacyjne realizowane są z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa.

Należy zauważyć, że usługi opiekuńcze świadczone były w 2021 roku na bieżąco. W trakcie ich realizacji dochodziło do modyfikacji pracy opiekunek środowiskowych, tak, aby zapewnić ciągłość usług i bezpieczeństwo pracowników oraz podopiecznych.

Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zadaniem własnym gminy jest ponoszenie opłat za osoby, które zostały skierowane do domu pomocy społecznej. Z roku na rok zauważalne jest starzenie się naszego społeczeństwa. Na terenie gminy są osoby starsze wymagające wsparcia, które świadczone jest w ramach usług opiekuńczych, ale z biegiem czasu usługi stają się niewystarczające. Zdarza się, iż rodzina nie jest w stanie poradzić sobie, przy wsparciu opiekunek z opieką nad taką osobą. Wraz z kolejnymi schorzeniami, postępującą demencją starczą, pojawiającymi się zaburzeniami psychicznymi osoby takie wymagają umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jednak nie wyrażają na to zgody. Wówczas konieczne jest uzyskanie zgody sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania podopiecznego o umieszczeniu podopiecznego w domu pomocy społecznej bez jego zgody. W 2021 r. Obserwujemy również przypadki osób starszych pozostawionych przez swoje dorosłe już dzieci, które utrzymują z nimi jedynie sporadyczny kontakt.

Pobyty w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością, po wyczerpaniu wszystkich form pomocy środowiskowej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywane są na następujących zasadach:

- mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art.103 ust.2 ustawy o pomocy społecznej;
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby wymienione wyżej.

Ilość osób umieszczonych w domach pomocy społecznej i koszty związane z ich utrzymaniem w dps przedstawiają się następująco:

	Ilość osób przebywających w dps	W tym mieszkańcy z terenów wiejskich	Ilość osób umieszczonych w dps w 2021 r.	W tym ilość osób umieszczonych w dps na podstawie postanowienia sądu w 2021 r.	Łączny koszt utrzymania w dps	Koszty poniesione przez Gminę
2021 r.	34	10	9	6	1.588.166,24	1.120.274,00

Pomoc pieniężna i w naturze

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Rodzaje świadczeń przyznawanych i wypłacanych w formie pieniężnej lub w naturze to:

1. zasiłki stałe, które przysługują:
 - pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. 701 zł.;
 - pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. 528 zł.
2. zasiłki okresowe, które przysługują w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:
 - osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
 - rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny
3. zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z zakupem: żywności, opału, leków, obuwia, odzieży, opłacenia energii elektrycznej, czynszu, wody,
4. zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
5. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
6. dożywianie dzieci,

7. sprawienie pogrzebu,
8. opłacanie schronienia osobom bezdomnym, przebywającym w placówkach,
9. specjalne zasiłki celowe,
10. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Pomoc pieniężną i w naturze udzielaną w 2021 roku najuboższym osobom i rodzinom naszej gminy przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Rodzaj zasiłku	Liczba rodzin	Kwota pomocy
I.	Zadania zlecone – ogółem	3	45.797,11
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	3	45.797,11
II.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	85	42.637
III	Zadania własne - Ogółem		1.606.580,80
1.	Zasiłki okresowe	98	178.275
2.	Zasiłki stałe	62	357.874
3.	Usługi w DPS	34	1.120.274
4.	Zasiłki celowe ogółem	214	486.306,80
	W tym:		
a.	Na leki	10	3.501
b.	Na zakup opału	57	60.000
c.	Inne	13	15.820,80
5.	Zdarzenie losowe	4	16.000
6.	Sprawienie pogrzebu	2	7.477
7.	Na żywność oraz obiady	128	383.508

Praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa pracowników socjalnych mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Ważne jest systemowe i całościowe podejście do osoby/ rodziny, w zależności od problemów występujących w rodzinie.

Główne formy pracy socjalnej:

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb klientów,
- opracowywanie indywidualnych planów pomocy,
- wspomaganie i prowadzenie poszczególnych przypadków i grup w celu usamodzielnienia życiowego, motywowanie do podejmowania działań,
- wnioskowanie o udzielanie świadczeń pomocy społecznej,
- organizowanie wszechstronnego wsparcia z udziałem różnych podmiotów współpracujących z MGOPS w Łobzie (Sąd, Policja, szkoły, ZUS, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna),
- ocena podejmowanych działań i ich weryfikacja,
- prowadzenie działań mających na celu informowanie, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

Praca socjalna jest działalnością niewymierną, ale jakże ważną, gdyż ma na celu pobudzenie i ukierunkowanie motywacji jednostki, wyzwolenie jej „sił” aby mogła sama sprostać przeciwnościom.

Pracownicy socjalni Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie w 2021 roku udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej 139 rodzinom.

W mijającym roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie uczestniczył w programie „Wspieraj Seniora”. Program miał za zadanie wspieranie osób starszych w robieniu zakupów, współpracy z wolontariuszami. Udało się nawiązać współpracę z Zachodniopomorską Wojewódzką Komendą OHP- Ośrodkiem Szkolenia i Wychowania w Łobzie. W ramach tej współpracy zorganizowano akcję „Choinka dla Seniora”. Pracownicy i wychowankowie z placówki rozwozili choinki dla potrzebujących seniorów.

Pracownicy socjalni w ramach swoich obowiązków zakupują leki, żywność dla osób, które przebywają w kwarantannie lub izolacji, a nie ma osób najbliższych, sąsiadów, którzy mogą to zrobić. Bardzo ściśle współpracujemy ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Łobzie. Pracownicy Stacji informują pracowników socjalnych o osobach, które zgłaszają potrzebę dokonania zakupów. Pracownik socjalny podczas rozmowy telefonicznej ustala z osobą potrzebującą zakres pomocy. W dobie pandemii pracownicy Ośrodka pracują ze zdwojoną siłą.

Dodatki mieszkaniowe

Ośrodek zajmuje się również przyznawaniem i wypłatą dodatków mieszkaniowych i energetycznych. Dodatki mieszkaniowe są finansowane w całości ze środków własnych gminy. W 2021 roku Ośrodek wydał łącznie 204 decyzje administracyjne w sprawie dodatków mieszkaniowych, w tym 7 decyzji odmownych oraz 53 decyzje w sprawie dodatków energetycznych. W 2021 roku z dodatku mieszkowego skorzystało 130 rodzin, a z energetycznego 30.

Podział dodatków mieszkaniowych ze względu zarządcę nieruchomości w 2020 roku przedstawiał się następująco:

Wyszczególnienie		Miasto		Wieś	
		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Ogółem		948	188.148,70	220	47.423,96
ogółem w zasobie	Gminnym	399	82.830,95	123	27.090,38
	Spółdzielczym	224	43.884,78	0	0
	Wspólnot mieszkaniowych	286	54.360,05	92	19.397,35
	Prywatnym	39	7.072,92	5	936,25
	TBS	0	0	0	0
	Innym	0	0	0	0

Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej:

- osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy,
- osobie, która jest stroną umowy kompleksowej,
- osobie, która zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego określa Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska. Od 01.05.2021 r. do 31.04.2022 r. dodatek energetyczny wynosi:

- 12,09 zł dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną,
- 16,79 zł dla gospodarstwa domowego składającego się od 2 do 4 osób,
- 20,15 zł dla gospodarstwa domowego składającego się co najmniej z 5 osób.

W 2021 roku z pomocy w formie dodatków energetycznych skorzystało **30** rodzin na łączną kwotę **3.808,02 zł**.

4. Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny

Świadczenia rodzinne realizowane są na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

1. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
2. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy,
3. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
4. Świadczenie rodzicielskie.

W 2021 r. świadczenia rodzinne pobierało **714** rodzin.

Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 1) 18 roku życia lub
- 2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 3) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego przysługuje rodzinom, w których miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza miesięcznie kwoty 674 zł netto, a w przypadku rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne – 764 zł netto. Prawo do zasiłku rodzinnego ustalane jest na okres od dnia 1 listopada do 31 października następnego roku.

W 2021 r. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami wypłacany był dla **421** rodzin.

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia oraz osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, jak również osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł i nie jest to świadczenie zależne od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony chyba, że orzeczenie zostało wydane na czas określony, wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

W 2021 r. zasiłek pielęgnacyjny wypłacany był dla **293** osób uprawnionych.

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie to przysługuje jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w 2021 r. w wysokości 1971 zł miesięcznie. Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nie jest zależne od kryterium dochodowego.

W 2021 roku świadczenie pielęgnacyjne pobierało łącznie **95** osób uprawnionych.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom (od dnia 15.05.2014 r.), *jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.*

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620 zł. W 2021 r. kwota nie uległa zmianie.

W 2021 r. specjalny zasiłek opiekuńczy pobierało **7** osób uprawnionych.

Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje od dnia 1 lipca 2013 r. na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 4 kwietnia 2014 r., która określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie niezależnie od dochodu do dnia ważności orzeczenia o niepełnosprawności.

W 2021 roku **4** osoby pobierały zasiłek dla opiekuna na łączną kwotę **19.220,00 zł**.

Składki na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna. Składki społeczne opłacane są za osoby, które nie posiadają odpowiednio 20-let dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn okresu ubezpieczenia niezbędnego do nabycia uprawnień emerytalnych. Składki zdrowotne opłacane są za osoby, które nie są objęte ubezpieczeniem z innego tytułu, np. z tytułu pracy zarobkowej małżonka.

W 2021 r. składki na ubezpieczenie społeczne opłacono ogółem na kwotę 335.713,15 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 87.794,35 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka „tzw. becikowe”

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje w wysokości 1000,00 zł na jedno dziecko matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu, jeżeli łączny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922 zł. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie do 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

W 2021 roku wypłacono 67 jednorazowych świadczeń.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły lub przysposobiły dziecko, na które po jego urodzeniu lub przysposobieniu nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres: 52 tygodni - w przypadku urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką jednego dziecka przy jednym porodzie, 65 tygodni - w przypadku urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką dwojga dzieci przy jednym porodzie, 67 tygodni - w przypadku urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką trojga dzieci przy jednym porodzie, 69 tygodni - w przypadku urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką czworga dzieci przy jednym porodzie, 71 tygodni - w przypadku urodzenia, przysposobienia lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia dziecka przez osobę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych. Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia dziecka lub przysposobienia dziecka, lub objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia dziecka lub przysposobienia dziecka, lub od dnia objęcia dziecka opieką.

W 2021 r. świadczenie rodzicielskie pobierało 61 rodzin.

Wydatki oraz liczbę udzielonych świadczeń rodzinnych w 2021 roku przedstawia poniższa tabela.

	2021	
	Liczba świadczeń	Kwota wydatków (w zł)
1. Zasiłki rodzinne	7.875	897.485
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych:	4.326	480.927
W tym z tytułu:		
a) urodzenia dziecka	40	29.730
b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	137	52.076
c) samotnego wychowywania dziecka	570	104.532
d) z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	434	44.645
e) rozpoczęcia roku szkolnego	823	44.104
f) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	638	48.913
g) z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1684	156.927
3. Świadczenie rodzicielskie	397	364.360
4. Zasiłki pielęgnacyjne	3352	720.227
5. Świadczenia pielęgnacyjne	1030	1.977.703
6. Specjalny zasiłek opiekuńczy	54	32..525
7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	67	67.000

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w 2021 r. odzyskano kwotę 40.030,44 zł. Stan należności z tytułu niespłaconych na koniec 2021 r. świadczeń rodzinnych wyniósł 62.365 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bezterminowo, w przypadku gdy osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności

jeżeli osoba uprawniona (dziecko) ma zasądzone od rodzica alimenty (mogą to być również alimenty na podstawie ugody zawartej przed sądem), jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800,00 zł w okresie świadczeniowym październik 2019/wrzesień 2020, 900,00 zł w okresie świadczeniowym październik 2020/wrzesień 2021 (przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego do dochodu rodziny nie wlicza się otrzymywanych w poprzednim roku świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dochodu rodzica zobowiązanego do alimentacji, nie jest on wliczany do składu rodziny). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona (dziecko):

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, a także szkoła wojskowa lub inna szkoła, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatne pełne utrzymanie)
- została umieszczona w pieczy zastępczej,
- zawarła związek małżeński.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustalane jest na okres od 1 października do 30 września następnego roku. W 2021 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były dla **114** rodzin.

Wydatki oraz liczbę wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021 roku przedstawia poniższa tabela.

	2021		
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wydatków (w zł)
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	114	1792	749.835

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021 r. odzyskano kwotę 11.794,50 zł. Stan należności z tytułu niespłaconych na koniec 2021 r. świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniósł 24.217 zł.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Organ właściwy dłużnika po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej

egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna albo jako poszukująca pracy. Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

1. Złożenia oświadczenia majątkowego,
2. Zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
3. Bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W 2021 r. podjęte zostały następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego - 21,
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy - 1,
- poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika - 2,
- wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 4,
- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 6,

W pozostałych przypadkach sprawy w toku – w stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika bądź stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzania postępowania wobec dłużnika, ponieważ przebywa on w zakładzie karnym, areszcie śledczym lub poza granicami kraju.

W 2021 r. złożono 99 wniosków o ściganie za przestępstwo nie alimentacji określone w art. 209 § 1 KK w przypadkach, w których zaległość dłużnika alimentacyjnego z tytułu nie płacenia alimentów stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń alimentacyjnych.

Egzekucję wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi komornik sądowy prowadzący postępowanie egzekucyjne na podstawie wniosku o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego lub wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego składanego przez organ wypłacający świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W 2021 r. zostało złożonych 133 wniosków o przyłączenie się do egzekucji komornika sądowego.

Na dzień 31.12.2021 r. liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosiła 395.

Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2021r. przedstawia poniższa tabela:

Liczba dłużników	Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w zł)	Zadłużenie z tytułu odsetek od wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w zł)
267	7.651.112,40	3.051.086,30

Zadłużenie z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na dzień 31.12.2021r. przedstawia poniższa tabela:

Liczba dłużników	Zadłużenie z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej (w zł)
113	900.345,92

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie współpracuje z 6 biurami informacji gospodarczej (KRD, ERIF, KBIG, InfoMonitor, KIDT, mBIG). Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy wpisywani są do rejestrów w/w biur. Na dzień 31.12.2021 r. było zgłoszonych 285 dłużników.

W wyniku prowadzonego postępowania w 2021 r. wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych kwotę 306.619,58 zł tytułem zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego kwota 247.824,30 zł została przekazana na dochody do budżetu państwa, kwota 58.795,28 zł przekazana na dochody własne gminy wierzyciela. Zgodnie z ustawą 40 % kwot należności stanowi dochód własny gminy, a 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Kwoty otrzymane z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych, w pierwszej kolejności zaliczane są na spłatę odsetek, a następnie na spłatę należności głównej. W związku z powyższym wyegzekwowane kwoty od dłużników alimentacyjnych stanowią w większości dochód budżetu państwa.

W roku 2021 r. zwroty dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych wyniosły 8.967,52 zł, z czego 50% stanowi dochód gminy.

Świadczenia wychowawcze Program - Rodzina 500 plus

Świadczenia wychowawcze realizowane są na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Świadczenie wychowawcze przysługuje w kwocie 500,00 zł miesięcznie matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka, dyrektorowi domu pomocy społecznej do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia bez względu na dochód rodziny.

W przypadku urodzenia dziecka albo ukończenia przez dziecko 18. roku życia kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w

góre. W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwojga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia wychowawczego ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli dziecko pozostaje w związku małżeńskim, dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej, pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko, członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W 2021 r. prawo do świadczenia wychowawczego było ustalane na okres od 1 czerwca 2021 r. do 31 maja 2022 r.

W 2021 r. świadczenie wychowawcze pobierało **1460** rodzin.

Wydatki oraz liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych w 2021 roku przedstawia poniższa tabela.

Świadczenia wychowawcze	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wydatków (w zł)
	1460	25.303	12.555.098,53

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w 2021 r. odzyskano kwotę 8.417,60 zł. Stan należności z tytułu niespłaconych na koniec 2021 r. świadczeń wychowawczych wyniósł 67.340 zł.

Świadczenie dobry start

Świadczenie dobry start realizowane było od dnia 01.07.2018 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. oraz z dnia 9 lipca 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”. Od lipca 2021 r. organem właściwym do realizacji programu „Dobry start” jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W 2021 r. wydano 2 decyzje w sprawie nienależnie pobranego świadczenia „Dobry start”. Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń dobry start w 2021 r. odzyskano kwotę 300,00 zł. Stan należności z tytułu niespłaconych na koniec 2021 r. świadczeń „Dobry start” wyniósł 300,00 zł.

Za Życiem

Świadczenie „Za życiem” to jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ZA ŻYCIEM” Świadczenie to wynosi 4000,00 zł.

W 2021 r. świadczenie „Za życiem” pobrała 1 rodzina

5. Zespół Interdyscyplinarny

Od 2010 roku przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łobzie działa Zespół Interdyscyplinarny, powołany uchwałą Rady Miejskiej. Obecny skład zespołu i zasady funkcjonowania określa Uchwała Rady Miejskiej NR XII/80/2019 z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zespół interdyscyplinarny powołuje Burmistrz. W skład zespołu powołuje się przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi, przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy jak również prokuratorzy. Zespół Interdyscyplinarny podejmuje współpracę celem udzielenia pomocy podopiecznemu lub całej rodzinie.

Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

Adresatami działań podejmowanych przez zespół interdyscyplinarny są rodziny, w których zdarzają się przypadki stosowania przemocy wobec dziecka lub współmałżonka, a także rodziny, w których dzieci są zaniedbywane i pozbawione należytej opieki.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „**Niebieskiej Karty**” i nie wymaga zgody osoby pokrzywdzonej.

Zespół ma za zadanie diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Konieczne jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

Grupy robocze

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia. W skład grup roboczych mogą wchodzić także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Prace w ramach grup roboczych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zespół interdyscyplinarny lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

Zadaniem grup roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji

rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Pracownik socjalny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie z osobami, które doprowadziły do przemocy, rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej, a także u osób najbliższych dziecka, np. dziadków. Decyzję podejmuje pracownik socjalny wspólnie z funkcjonariuszem policji a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką. Po takim zdarzeniu zawiadamia się Sąd.

W 2021 roku wpłynęły 28 Niebieskich Kart, w związku z czym były podjęte odpowiednie procedury, zwołano łącznie 40 grup roboczych. Posiedzenia grup roboczych w dużej skali odbywały się w sposób umożliwiający bezpośrednią rozmowę członków grupy zarówno z ofiarą, jak i sprawcą przemocy. Zachowane były wszelkie zasady bezpieczeństwa.

6. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej.

Aktualny statut Ośrodka w katalogu zadań powierzonych do realizacji zawiera również zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na jednostki samorządowe szereg nowych zadań, na których też spoczywa obowiązek finansowania. Istotne jest, że przy realizacji zadania na poziomie gminy, nie obowiązują żadne kryteria finansowe, co oznacza, że beneficjentem może być każda rodzina, w której występują problemy opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócić rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Gmina zobowiązana jest do tworzenia oraz rozwoju systemu opieki nad dzieckiem poprzez zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, organizowania szkoleń i tworzenia warunków do działania rodzin wspierających, prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest obszernym aktem prawnym regulującym zasady i formy wspierania rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i dzieci niedostosowanych społecznie oraz zasady sprawowania pieczy zastępczej. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Stosując ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

- 1) wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
- 2) powrotu do rodziny;

- 3) utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
- 4) stabilnego środowiska wychowawczego;
- 5) kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
- 6) pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
- 7) ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
- 8) informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
- 9) ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
- 10) poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
- 11) dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Rodzina, definiowana jako osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, może otrzymać wsparcie przez działania szeregu instytucji.

Pieczą zastępczą

Położono nacisk na pracę z rodziną, by tam, gdzie to możliwe, nie dopuszczać do odebrania dziecka rodzicom. **Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej ma stanowić ostateczność** po wyczerpaniu gwarantowanych przepisami możliwości pomocy rodzinie, z wyjątkiem stanów zagrożenia bezpieczeństwa dzieci czy porzucenia dziecka. Ma to związek ze zwiększeniem odpowiedzialności gminy za działania profilaktyczne przez współfinansowanie pobytu dziecka w opiece zastępczej - im dłużej tam będzie, tym więcej gmina będzie dopłacać.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodzina zastępcza:

- a) rodzina zastępcza spokrewniona (rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- b) rodzina zastępcza niezawodowa (rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinę zastępczą niezawodową tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- c) rodzina zastępcza zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.
- d) rodzinny dom dziecka (tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej).

oraz

2. Instytucjonalna pieczę zastępcza, która jest sprawowana w formie:

- a) placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- b) regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
- c) interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

Pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest płatny. Ustawa reguluje, że w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki :

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Koszt utrzymania dzieci w pieczy wyniósł **245.786,14 zł.**

Rola asystenta rodziny

Ustawa wprowadziła instytucję asystenta rodziny, którego zadaniem jest praca z rodzinami mającymi trudności oraz szeroka współpraca z różnymi instytucjami m.in.: szkołami, przychodniami zdrowia, policją. Asystent rodziny może mieć pod swoją opieką maksymalnie 15 rodzin.

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy wnioskuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej,
2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11. Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny dyrektorowi Ośrodka realizującego zadanie;
16. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17. Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
18. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
19. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.
20. Plan pracy z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

W 2021 r. pod opieką asystenta rodziny przebywało 15 rodzin. Rodziny wymagały wsparcia na wszystkich płaszczyznach życia - w odrabianiu lekcji, przeprowadzaniu treningów gotowania, czystości, pomocy w pisaniu pism, umawianiu do specjalistów czy codziennej rozmowie. Pandemia bardzo utrudniała pracę asystenta rodziny. Na początku roku kontakty asystenta z rodzinami były bardzo ograniczone. Jednak po kilku tygodniach asystent wrócił do normalnej pracy i bywał w środowiskach rodzin. Praca asystenta opiera się na bezpośredniej pracy z rodzicem, dzieckiem. Niewyobrażalne było prowadzenie pracy na telefon. Aby praca asystenta

miała efekty, asystent musi odwiedzać środowisko, obserwować rodzinę, a szczególnie relacje między rodzicami, a dziećmi. Rolą asystenta jest również ścisła współpraca z innymi instytucjami.

Ustawodawca wprowadził możliwość pomocy rodzinom w formie przydzielenia rodziny wspierającej. Rodziny wspierające pomagają przede wszystkim w oparciu o własne zasoby i umiejętności, posiadaną wiedzę z zakresu prawidłowego wychowywania dzieci i realizowane wzorce funkcjonowania rodziny. Jest to forma towarzyszenia rodzinie mającej trudności w opiece i wychowywaniu dzieci i tworzenia dla niej siatki wsparcia społecznego. Należy przy tym pamiętać, że rodziny wspierające nie wykonują swoich działań zawodowo i nie otrzymują wynagrodzenia a jedynie zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy. Z rodziną wspierającą Burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy (np. za zakupione bilety do kina, muzeum, na basen, komunikację miejską). Zasady powoływania i współpracy rodziny wspierającej określają art. 29, 30, 31 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

1. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka (np. sąsiedzi, dziadkowie, krewni, znajomi), które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.
2. Rodzinę wspierającą ustanawia Burmistrz Łobza właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.
3. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:
 - a. opiece i wychowaniu dziecka;
 - b. prowadzeniu gospodarstwa domowego;
 - c. kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.
4. Z rodziną wspierającą Burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Rodzina nie może pełnić funkcji RODZINY WSPIERAJĄCEJ, gdy:

- a) istnieje problem alkoholowy,
- b) nie ma stałego źródła utrzymania,
- c) występują problemy wychowawcze w własnymi dziećmi,
- d) członkowi rodziny odebrano lub ograniczono władzę rodzicielską,
- e) członek rodziny nie wywiązuje się z obowiązku alimentacji,
- f) skazano członka rodziny za przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego,
- g) występują zaburzenia lub choroba psychiczna.

W 2021 roku Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie zatrudnił na podstawie umowy o pracę jednego asystenta rodziny, który świadczył usługi w stosunku łącznie do 15 rodzin objętych wsparciem.

L.P.	LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG ASYSTENTÓW RODZINY, Z TEGO:	LICZBA RODZIN
1.	Do 3 miesięcy	0
2.	Powyżej 3 do 12 miesięcy	2
3.	Powyżej 1 roku	13
4.	Przeciętny czas pracy Asystenta z rodziną (czasookres)	40
5.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	3
	• Ze względu na osiągnięcie celów	1
	• Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	1
	• Ze względu na brak efektów	1
	• Ze względu na zmianę metody pracy	-
6.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	15

Głównymi powodami objęcia opieką asystenta była bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, bezrobocie, przemoc w rodzinie.

Współpraca asystenta z rodziną miała na celu:

- poprawę funkcjonowania rodziny w środowisku,
- poprawę funkcjonowania dzieci w środowisku szkolnym,
- podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców,
- wdrożenie nawyków higienicznych,
- integrację członków rodziny.

Wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i przy jej aktywnym udziale. Wszelkie działania mają na celu zminimalizowanie niewłaściwego funkcjonowania rodziny, polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

Placówki Wsparcia Dziennego

W strukturach Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie działają dwie placówki wsparcia dziennego, które funkcjonują przy Szkołach Podstawowych nr 1 i nr 2 w Łobzie. Każda z Placówek prowadzona jest przez jedną wychowawczynię, zatrudnioną na 3/4 etatu na podstawie umowy o pracę.

Naboru dzieci do udziału w zajęciach placówek dokonują wychowawcy klas, pedagog szkolny i nauczyciele w oparciu o informacje o sytuacji rodzinnej lub opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, a także pracownik socjalny i asystent rodziny Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Dzieci mogą być również przyjęte na własną prośbę lub prośbę rodziców lub opiekunów prawnych. Do przyjęcia wychowanka wymagana jest zgoda rodziców/opiekunów prawnych.

Podstawowym kryterium przyjęcia dziecka jest jego sytuacja rodzinna, dysfunkcyjność rodziny, potrzeba wsparcia i opieki, zaburzenia zachowania, zaniedbania wychowawcze

i dydaktyczne. Każda z Placówek obejmuje opieką do 15 dzieci w wieku od 7 do 13 lat.

Zajęcia w placówkach odbywają się cały rok przez 5 dni w tygodniu, 4 godziny dziennie i są nieodpłatne. Każdy z uczniów ma możliwość spożycia jednego posiłku - podwieczorku. Zajęcia odbywają się również w dni wolne od nauki, tj. w okresie ferii świątecznych, zimowych, rekolekcji, wakacji.

Celem placówek jest zapewnienie opieki wychowawczej, pomoc w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, rozwijanie zainteresowań, uzdolnień dziecka oraz łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie i eliminowanie zaburzeń zachowania.

Uczniowie pod opieką wychowawcy uczą się piosenek, odrabiają zadania domowe, wykonują prace plastyczne, grają w gry planszowe, korzystają z sali komputerowej, a także uczestniczą w zajęciach sportowych, biorą udział w konkursach. Dzieci angażowane są w wykonywanie okazjonalnych kartek czy tematycznych prac plastycznych.

Placówki Wsparcia Dziennego wyposażone są w komputery z dostępem do internetu, telewizor, odtwarzacz DVD, radiomagnetofon, stół do ping - ponga. W pomieszczeniach placówek znajdują się również pomoce dydaktyczne oraz materiały do prowadzenia zajęć plastyczno - technicznych.

Wychowawcy w placówkach przy aktywnym czynnym współudziale dzieci organizują imprezy okolicznościowe m.in. Dzień Chłopaka, Dzień Dziecka. W związku z trwającą pandemią placówki wsparcia dziennego na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego były przez pewien czas zamknięte. Ze względu na bezpieczeństwo opiekunów i dzieci zrezygnowano z wyjazdów do kina czy na basen. Po powrocie do szkół dzieci uczestniczyły w zajęciach.

Uczniowie pod opieką wychowawcy:

- odrabiają zadania domowe,
- uczą się piosenek,
- wykonują prace plastyczne,
- grają w gry planszowe
- uczestniczą w zajęciach sportowych (gry i zabawy ogólnorozwojowe, koszykówka, piłka nożna),
- dzieci biorą udział w konkursach,
- spędzają czas na zabawach na boisku szkolnym i na orliku.

Działania podejmowane przez asystenta rodziny, pracowników socjalnych, wychowawców w placówkach wsparcia dziennego oraz ścisła współpraca z przedstawicielami służb przynosi efekty. Rodziny objęte asystenturą wiedzą, że mogą zwrócić się o pomoc do asystenta i otrzymają takie wsparcie. Natomiast wychowawcy pracując z dziećmi zauważają w zachowaniu dzieci, w ich funkcjonowaniu sygnały, które mogą świadczyć o zaburzonych relacjach i problemach występujących w rodzinach. Wprowadzana jest wtedy szeroko rozumiana współpraca między pracownikami ośrodka, przedstawicielami szkół i innych służb.

Odnosząc się do potrzeb związanych z realizacją zadań w zakresie wspierania rodziny zauważyć trzeba wzrost ilości spraw związanych z realizacją zadań obowiązkowych Gminy z ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Potrzebne są

znaczące środki finansowe na współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej.

7. Klub Seniora Łobeziacy „Senior+”

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie w 2017 roku przystąpił do programu Wieloletniego Senior+ na lata 2015 - 2020. W związku z pozytywnie zaopiniowanym wnioskiem udało się pozyskać środki na utworzenie Klubu Seniora. Klub Seniora Łobeziacy „Senior+” zlokalizowany jest na parterze Łobeskiego Domu Kultury. Klub jest częścią obiektu, która została dostosowana do potrzeb osób starszych oraz nie w pełni sprawnych. Do dyspozycji seniorów jest pomieszczenie klubowe wyposażone w sprzęt RTV, komputery z dostępem do Internetu oraz wygodne kanapy, zaplecze kuchenne, wydzielone miejsce pełniące funkcję szatni oraz łazienki przystosowane także dla osób niepełnosprawnych.

W minionym roku w ramach prowadzonej działalności organizowane były spotkania przy kawie, warsztaty rękodzielnicze, spotkania kulturalne, zajęcia sportowe. W klubie aktywnie działa sekcja brydża, która spotyka się regularnie dwa razy w tygodniu. Organizowany jest Turniej Brydża. Nasze Seniorki spotykają się na zajęciach rękodzielniczych w trakcie, których wykonują przeróżne prace. W ramach klubu zorganizowano Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki czy Dzień Seniora. Klub Seniora współpracuje również z Honorowymi Dawcami Krwi, Stowarzyszeniem „Kropla Życia”, Łobeskim Domem Kultury. Klub Seniora aktywnie współpracuje z wieloma stowarzyszeniami.

Działalność Klubu Seniora ze względu na pandemię była w 2021 ograniczona.

Celem Programu jest zapewnienie wsparcia seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) przez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej, a także oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjnej.

8. Karta Dużej Rodziny, Zachodniopomorska Karta Rodziny oraz Zachodniopomorska Karta Seniora

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki oferują nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”.

W 2021 r. wydano łącznie **164** karty w formie tradycyjnej .

Wsparciem Zachodniopomorskiej Karty Rodziny objęte są rodziny z minimum dwojgiem dzieci, z terenu województwa zachodniopomorskiego. Program

Zachodniopomorskich Kart Rodziny ma na celu poprawę sytuacji rodzin. Karta umożliwia korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu.

Wsparciem Zachodniopomorskiej Karty Seniora objęte są osoby, które ukończyły 60 lat zamieszkałe na terenie województwa zachodniopomorskiego. Karta umożliwia korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu.

Karty wydawane są bezpłatnie.

W 2021 roku wydano 7 Zachodniopomorskich Kart Rodziny i 20 Zachodniopomorskich Kart Seniora.

9. Centrum Usług Społecznych

W związku ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie Projektu „Pomocna dłoń- Centrum Usług Społecznych w Łobzie” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Gmina Łobez uzyskała dofinansowanie w kwocie 3 123 722 zł.

W myśl ustawy o centrach usług społecznych z 2019 r. CUS ma być jednostką organizacyjną gminy służącą zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych. Usługi świadczone powinny być w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub na rzecz ogółu mieszkańców. Zadaniem CUS jest także koordynowanie tych usług zarówno w zakresie ich zapewnienia na obszarze działania CUS, jak i w kwestii ich przyznawania.

CUS to inaczej mówiąc ośrodek pomocy społecznej dla wszystkich mieszkańców, tych kwalifikujących się do pomocy, jak i nie.

CUS działa jako jednostka budżetowa, której rodzaj i zakres zadań, w tym usług społecznych przekazanych mu do realizacji oraz szczegółową organizację określa statut nadany przez radę gminy w drodze uchwały.

Projekt zakłada wypracowanie i przetestowanie funkcjonowania modelowych rozwiązań w zakresie integracji i rozwoju usług społecznych skierowanych do ogółu mieszkańców Gminy Łobez, dostosowanych do specyfiki mieszkańców, właśnie przy wykorzystaniu CUS jako nowej jednostki organizacyjnej. Planowane jest poszerzenie zakresu pomocy społecznej w gminie poprzez objęcie wsparciem również osób, które dotychczas z niej nie korzystały, a także zastosowanie wachlarza nowych bądź zmodyfikowanych instrumentów z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej. Polegać to będzie na połączeniu istniejących instrumentów oraz wypracowaniu nowych usług, odpowiadających potrzebom mieszkańców. Zadaniem CUS będzie oferowanie kompleksowego wsparcia dla mieszkańców z uwzględnieniem ich potrzeb. Konieczne będzie dokonanie zmian organizacyjnych w dotychczasowej strukturze Ośrodka. Bardzo istotne jest przy tworzeniu CUS, że pracownicy będą mieli możliwość rozwoju zawodowego poprzez zaplanowany pakiet niezbędnych szkoleń zawodowych oraz doradztwo wynikające z planu wdrażania CUS.

Przy tworzeniu modelu funkcjonowania CUS ważne jest opracowanie diagnozy potrzeb mieszkańców.

Projekt utworzenia CUS zakłada działanie w 4 krokach. Zgodnie z regulaminem konkursu są one określone jako kroki milowe.

Pierwszy krok milowy zgodnie z założeniami ustawy powinien trwać ok 4 m-ce od rozpoczęcia realizacji projektu - czyli jest to wypracowanie i przedstawienie Radzie Programowej przy Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Planu Wdrażania Centrum Usług Społecznych.

Na tym etapie zaplanowano przygotowanie i przeprowadzenie diagnozy społeczności lokalnej. Z przeprowadzonego badania zostanie sporządzony raport, który następnie będzie poddany konsultacjom społecznym. Następnie po konsultacjach zostanie opracowany Plan wdrażania CUS. A kolejne działanie podjęte w tym kroku milowym to wypracowanie szczegółowych procedur obsługi klienta, przyznawania i realizacji usług, zakupu i zlecenia usług organizacjom pozarządowym i innym usługodawcom. Jednocześnie będzie tworzona struktura organizacyjna CUS oraz powołanie CUS jako jednostki.

Drugi krok milowy- jest do zrealizowania w ciągu 12 miesięcy od zakończenia 1 KM.

Na tym etapie zadaniem będzie realizowanie Planu Wdrażania CUS i świadczenie usług społecznych oraz prowadzenie monitoringu testowania. W tym kroku milowym założono kilka etapów działania. Program usług społecznych przygotowany wspólnie z przedstawicielami społeczności lokalnej, zostanie przedstawiony wysokiej Radzie celem zaakceptowania i po wniesieniu ewentualnych zastrzeżeń poddany uchwaleniu. Program usług społecznych określa usługi wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej. Program usług zawiera w szczególności: nazwę i cel programu, okres realizacji programu, opis potrzeb uzasadniających realizację programu, charakterystykę i przewidywaną liczbę osób objętych programem, określenie i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych, wysokość opłaty za usługi społeczne, bo należy zauważyć, że w trakcie trwania projektu usługi z założenia są bezpłatne, ale po zakończeniu projektu istnieje możliwość wprowadzenia pewnej odpłatności za udzielną usługę. Opracowując program usług społecznych będzie można trafniej odpowiedzieć na rzeczywiste potrzeby mieszkańców w zakresie usług społecznych. W ramach projektu sfinansowane będą nowe usługi wynikające z diagnozy opracowanej w ramach pierwszego kroku milowego: rozszerzenie wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych, reintegracji społeczno- zawodowej, stworzenie pakietu dla rodzin w kryzysie, dysfunkcyjnych, doświadczających przemocy, stworzenie pakietu socjalnego, w którym osoby mogłyby skorzystać z pomocy logopedy, psychologa, specjalistów różnych dziedzin oraz rozbudowanie a może stworzenie pakietu środowiskowego, w którym rozbudowany zostanie wolontariat, pomoc sąsiedzka, stworzony zostanie bank czasu. Okres tych 12 miesięcy będzie czasem bardzo wzmózonej pracy, bo każdy z pracowników będzie uczył się działania w sferze dla niego nieznannej.

Wnioski z monitoringu testowania CUS muszą zostać wykorzystane do aktualizacji Planu Wdrażania CUS.

Trzeci krok milowy – jest do zrealizowania w ciągu 10 miesięcy od zrealizowania 2 kamienia milowego.

W tym czasie realizowane są usługi społeczne z drugiego kroku milowego. Następuje aktualizacja i realizacja Planu Wdrażania CUS i świadczenia usług społecznych z uwzględnieniem usług świadczonych w środowisku lokalnym, po uwzględnieniu wniosków z monitoringu działań.

Czwarty krok milowy – określone na realizację tego zadania są 3 miesiące.

Zgodnie z założeniami zostanie przeprowadzony przegląd działań całego projektu. W oparciu o wyniki przeglądu zostaną wypracowane wnioski z realizacji Planu Wdrażania CUS i zostanie przedłożony Radzie Programowej pakiet produktów powstałych w wyniku realizacji poprzednich kroków milowych.

Należy zauważyć, że każdy krok milowy podlega ocenie Rady Programowej powołanej przy Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Mając na uwadze charakter pilotażowy projektu i aby założony cel został osiągnięty powołana Rada Projektowa ocenia i pełni funkcję nadzorującą każdy etap pilotażu CUS. Tak, więc projekt ma szeroki nadzór.

Zarówno przez Państwa Radnych, jak i przez Ministerstwo.

Organizacja CUS:

Ustawa narzuca wymogi organizacyjne, które muszą zostać uwzględnione w strukturze CUS. Wyodrębnia się w szczególności:

1. Stanowiska dyrektora centrum- organizator społeczności lokalnej
2. Zespół do spraw organizowania usług społecznych- w ramach którego funkcjonują organizator usług, jako kierujący tym zespołem oraz koordynatorzy indywidualnych planów,
3. Zespół ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej- kieruje nim organizator pomocy społecznej
4. Stanowisko organizatora społeczności lokalnej.

Nie jest to katalog zamknięty, bo dołączają komórki organizacyjne, które do tej pory funkcjonują w ośrodku. Ograniczeniem jakie wprowadzono w tworzeniu nowej struktury jest zapis, że nie mogą funkcjonować jednostki zapewniające pobyt całodobowy.

Co to są zatem te usługi społeczne?

Usługi społeczne to wszelkie działania na rzecz drugiej osoby. Usługa społeczna to usługa, na którą składa się całość usług publicznych. które charakteryzują się:

- niematerialnością – brak możliwości jej pokazania,
- świadczenie i konsumpcja w tym samym czasie- praca wykonywana ma wpływ na efekt końcowy,
- niejednolitość- trudność z wyceną niektórych świadczeń,
- nietrwałość- brak możliwości tworzenia zapasów,
- brak możliwości ich posiadania- brak możliwości operowania na rynku wtórnym usługą.

Zgodnie ideą tworzenia cus dla potrzeb realizacji zadań w niej uregulowanych przyjęto, że usługi społeczne stanowią szerszą kategorię niż usługi pomocy społecznej, ale węższą niż usługi użyteczności publicznej czy też usługi świadczone w interesie ogólnym. Usługi

społeczne o których mowa w ustawie nie stanowią nowych zadań nałożonych na gminę ale dzięki realizacji projektu mamy możliwość rozwinięcia oferty wsparcia dla mieszkańców. Ważne jest aby przy tworzeniu pakietów stworzyć usługi tzw twarde, które nie będą w przyszłości wymagały zbyt wielu nakładów. Mam tutaj na myśli na przykład: w pakiecie dla osób niepełnosprawnych rozszerzenie bazy rehabilitacyjnej poprzez zakupienie sprzętu rehabilitacyjnego, stworzenie punktu wymiany doświadczeń. Doskonale wpisuje się tutaj również wolontariat. Projekt daje bardzo dużo możliwości do pobudzenia potencjału jaki drzemie w pracownikach Ośrodka oraz mieszkańcach naszej Gminy.

W 2021 roku zgodnie z harmonogramem udało się zrealizować pierwszy krok milowy. W ramach prowadzonych działań w I kroku milowym zostały sporządzone dwa dokumenty. Mianowicie opracowano „Diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych (raport)”. Sporządzenie dokumentu poprzedzone było przeprowadzeniem ankiet wśród społeczności lokalnej oraz wieloma spotkaniami z przedstawicielami różnych grup lokalnych oraz z przedstawicielami instytucji zajmującymi się wspieraniem i działaniem na rzecz lokalnej społeczności. Z przeprowadzonych badań sporządzono raport , w którym opisano potrzeby wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych i działań wspierających. Dokument ten wyznacza kierunek dalszych działań dla powstającej jednostki jaką jest Centrum usług Społecznych.

Kolejnym dokumentem, który stanowi bazę do tworzenia i działania CUSu jest „ Wstępny model Centrum Usług Społecznych w Gminie Łobez wraz z konsultacjami społecznymi“. Dokument ten zawiera wstępną strukturę jednostki, opisane są pakiety usług społecznych, które będą realizowane. Dokument ten jest odpowiedzią na potrzeby społeczności lokalnej. W trakcie prowadzonych spotkań i konsultacji ze społecznością lokalną wypracowano 3 pakiety usług:

1. Pakiet Rodzina.
2. Pakiet Senior.
3. Pakiet środowiskowy.

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Dorota Skólmowska

